مخالفت استظهار حرف «من» در روایت بشیر نبال با موضوعیت یقین در صوم رضمان

خب حال کلمه‌ای که می‌خواهیم زیر آن خط بکشیم چیست؟ «من» دوم است. زیر «من» دوم خط می‌کشیم و تا آخر کار روی آن تأمل می‌کنیم. حضرت فرمودند «صمه»؛ روزه را بگیر، «ان یک من شعبان کان تطوعا و ان یک»؛ مرجع ضمیر «یک» چیست؟

شاگرد: صوم.

استاد: صوم؟! یوم است. «سالته عن صوم یوم الشک، فان یک» یعنی آن یوم. صوم که از شعبان نمی‌شود. «ان یک من شعبان کان تطوعا و ان یک من شهر رمضان فیوم وفقت لصومه». مرجع ضمیر «ان یک» یوم است. آن یوم الشکی که تو روزه گرفته‌ای و گفتم روزه بگیر، «من شهر رمضان». زیر «من» خط می‌کشیم. اگر قوام شهر رمضان به یقین است، به رؤیت است، در اینجا «من» معنا ندارد. چرا؟ چون این «من» از دو حال خارج نیست. یا «من» تبعیض است یا «من» بیان جنس است. «فان یک من شهر رمضان»؛ یعنی آن یوم از سنخ شهر رمضان است یا از یکی از سی روز ماه مبارک است. در اینجا مفهوم کلمه «من» بسیار واضح است که یا تبعیض است؛ یعنی یک روزی از روزهای ماه مبارک است، یا «من» یعنی از سنخ شهر مبارک. هر کدام که باشد کلمه «من» به‌وضوح می‌گوید اگر در جای دیگری هم گفتیم «صم للرؤیة و افطر للرؤیة»، منافاتی با این «من» ندارد. این «من» برای یوم الشکی که هنوز رؤیت نکرده‌ید، ثابت است، از ماه مبارک است. این «من»، «من» تبوتی است، همانطوری که اینشان فرمودند «العلم علی الواقع» شاملش هست. و این «من» دارد اثبات می‌کند که یوم الشک می‌تواند درواقع از ماه مبارک باشد. و این بودن یعنی دقیقاً ر این‌که قوام دخول شهر و قوام این روز که از ماه مبارک باشد، به یقین ما است. حال شما بروید و بگردید؛ این یک روایت است. روایات مستفیضه‌ای که علماء فرموده‌اند همین «من» را دارد. یعنی تنها روایت بشیر نبال نیست.

در روایت اول –کافی- امام چه فرمودند؟ همان روایتی که مفصل از امیرالمؤمنین هم نقل شده بود. فرمودند:

«لان أصوم يوما من شعبان أحب إلي من أن أفطر يوما من شهر رمضان»؛ پس بالریب، یوم، حکم تبوتی می‌شود. یعنی شهر مبارک برای خودش واقعیتی دارد و عند الله هم «یوما من شهر رمضان». تعبیرات دیگر را هم دیدم: «فکان من شهر رمضان». در این ابواب تعبیر «من شهر

رمضان» مفصل آمده است.

> **25:25**

شاگرد: با این بحث شما میخواهید تنها به بحث یقین پاسخ بدهید؟ یعنی نمیخواهید نزاع در چشم مسلح و غیر مسلح را جلو ببرید؟

استاد: بله، فقط یقین بود. این مطلب آقایان بود. ما از آن جا وارد شدیم. فعلاً بحث ما سر استصحاب بود.

شاگرد۲: آنها میگویند وجوبش زمانی میآید که یقینش بیاید.

استاد: مرحوم اصفهانی در نهایة الدرایه هم فرمودند. فرمودند وجوب صوم منوط به یقین است.

بازبینی #1
ایجاد شده 24 مه 2026 10:46:28 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 مه 2026 10:47:25 توسط ... .